

# సుందర సూర్యగ్రహణం

నిశ్చల నిర్వికల్ప సమాధిలో కూర్చుని వుండిన తేజఃపథలతో వెలుగొందిపోయే ఒక కేంద్రబింబం చుట్టూ, ఎవరి మానాన వారు, వారివారి నిర్దిష్ట కక్ష్యలలో నిర్దిష్ట వ్యాప్తులతో పరిభ్రమించుకుపోయే అన్ని గ్రహాలకూ ఒకే ఒక్కసారి సూర్య గ్రహణం సంప్రాప్తమయ్యింది. ఒక గంట రోజూ కాదు... నాలుగు నిండు రోజులు!

మాకు మనులు పోయాయి. మండు వేసంగిలో మిట్టమధ్యాహ్నంవేళ తారుగోడ్డు ముగ్ధ మెయిన్ రోడ్డులో తడుములాడుకుంటూపోయే శ్రుతివాడిగతి పట్టింది మాకు. మా శ్రీమంతుడు మాయమైపోయాడు.

“యేనేవా యాక్ష్విడెంటయ్ పోలేదు గదా?” అన్నారు ఏక కంఠంలో రాహు కేశవులు: రైల్వే ఉద్యోగస్తులు; ఒక వారం పగలూ ఒక వారం రాత్రి వీరికి. ఎక్కడ మాట్లాడారు. ఉండీ లేనట్టే ఏ వ్యవహారంలోనూ ఆర్యాటాలతో కలగజేసుకోరు. కాని ప్రతివాడి గొడవ వారి ఆంతరంగిక విషయంగా మానుకుని మధనపడే భావుకులు.

ఆ ప్రశ్న మిగిలిన గ్రహాలకి అందంగానూ సమంజసంగానూ తోచలేదు సరికదా, పేరుకు తగ్గట్టు ఇద్దరికీ ఒకే ఆలోచన రావడం వెగటు కూడా కలిగించింది.

“బలే యామైనట్టు?” క్రాఫింగు ఎగరేసుకుంటూ అడిగేడు బుధుడు... ఇంకా న్యూలు ఫైనలు క్రాసుతో తన్నుకున్న కుర్రవెనక! “కాలవల్లో గాని క్రిష్టలో గాని...?”

“ఇలాటి పాడు ఆలోచనలు దాపతిస్తున్నాయేమరా? వాణ్ని బతికి బాగుండనియ్యి లేవంటి?” ఆరిపోయిన బీడిని వెలిగిస్తూ ఉరిమేడు శనిశాస్త్రీ.

వైముగ్ధురూ భిన్నులయ్యారు. పుస్తకాలు మృకుని పేర్లలోకి జారిపోయాడు బుధుడు. వాడిదంతా ఆదోలోకం. తుపాకి చెబ్బుకి తగలకు పగలు. చకోటలు భోజనం ఎప్పుడు చేస్తాడో. రాత్రిళ్ళు తొమ్మిదింటికి టీ సేవించి చదువుకోవాలంటూ వైదా బామిడికి చేరి నిద్రపోతాడు. శ్రీమంతుడితో రాసుకు తిరిగేవాడు. బిడ్డో చంటిపిల్లాడిని చేసుకుని వాడు ఆడించేవాడు.

మా మాటానికల్లా కొంతబరువు కలవాడూ గంటలతరబడి నైకిలమీద తిరగకల కక్షి

సామ్యాలగులవాడూ కుజుడు. పోస్టు డిపార్టుమెంటు పేరుమీద అటు పోలీసు డిపార్టుమెంటులో కూడా పలుకుబడి సంపాదించుకున్నవాడు. ఒక అద్దె నైకిలు పుచ్చుకుని అన్వేషణకు బయలుదేరేడు మరొక్కసారి. పగటిపూట నిద్రచెయ్యవలసిన కేతువు కూడా వెళ్లిపోయాడు - పడుమిటిదిక్కకు.

\* \* \* అనగా అనగా సుమారు ఆరు నెలల క్రితం, ఒకరోజు సాయంత్రం మేమంతా డౌలీ పార్కులోకి షికారు వెళ్లం. అప్పటికి మే మెనిమిక్ గ్రహాలం భూజేనినో కలుపుకుని. ఏవో చెప్పరాని వ్యవస్థలోనే రోజులు నెట్టుకుంటూ సుమారు పంతల్వరం నుంచి సౌరకుటుంబంలా సత్య నారాయణ పురంలో ఒక మాడుగులకొంప తీసుకుని ఛంట్టున్నాం. టైపుమేస్తారైనశనీ, పెవేటు మేస్తారు (గురు) నెస నేనూ మినహాయించి మిగిలినవారంతా బ్రహ్మచారులు.

## ‘జీవన ప్రభాత’

ఎవ్వరూ లేనిచోటుకోసం గాలి నూపార్కు చిట్టచివరికి వెళ్లిపోయాము. అక్కడ, ఎవరూ లేనికారణం చేతనే కావాలి - ఒకవ్యక్తి ఏకాంతవేష చేస్తున్నాడు.

జామి పండు కరీరం, సగం మాసివున్న మలు లాల్చి వైజామాల, ఎగదువ్వడు క్రాఫింగు: నీరంధ్రహాసంతో అతినిజ్జట్టు రాగి కాంతినిపోంది. ఏకాగ్రతతో, నివాలితనేత్రాలతో, దగ్గరలోవున్న గడ్డిపరకల కణాలను లెక్కపెట్టుతున్నట్లున్నాడు - అవ్యక్తి ఏకాంతవేషను పాడుచెయ్యడ మిష్టంలేక, ఇక గత్యంతరంలేక, అతని వెనకాలనే అతన్నే పరమావధిచేసుకుని అర్థచంద్రాకృతిలో కూర్చున్నా మెంతసేపో.

వ్రతం, నియమం పట్టగలమేకాని పాటించడం బహుకష్టం. మాలో ఎవడో దగ్గరకు పరిశీలిస్తున్న వస్తువునుంచి అతనిదృష్టి, అతని మీద నున్న మాదృష్టి - అన్నీ చెదిరిపోయాయి.

చెదురుతో నెనక్క కలయచూశాడు. ఒక్క అరనిముడంలో మా అందరికీ సరిపోయే చిరునవ్వుందించేడు. మళ్లీ తన సమాధి వేపు మళ్లిపోయాడు.

కొంతసేపటికి అతన్ని కేంద్రంగా చేసుకుని వలయాకారంలో కూర్చుండిపోయాము. కొటవచ్చేటటుండే అతని సన్ననిముక్కు, పలచటిపెదవులు, తీర్చిదిద్దిన కనుబొమలు, చిన్నవైనా లోతైన మెరిసే కళ్లు, చదునైన పసిపాపబుగ్గలు... మా అందరి హృదయాలలో నూఅడుగుపోయాయి. సన్ననిపాడుగాటి వేళతో, మా చూపుల తాకిడికి కొంత అలసట చెంగుతూ, ఒక ఈనెపులతో పచ్చగడ్డి రెక్కలను కదలించనూగేడు. అతని యోగములు ఏమిటా అనే ఆసక్తితో ముంగుకు వంకేడు బుధుడు. దొంతగు దొంతర్లుగా సిగ్గుపడిపోయి, చిరునవ్వుతో ధైర్యం తెచ్చుకుని అతడు మా అందరి కళ్ళలోకి తాపిగా చూడ నారంభించేడు - ఒక చిన్నారి చిన్న చెసవిలివలె!

అనే నవ్వుతో గాలిలో కరిగిపోయే క్రాంతి ప్రసంగించనూగేడు - అంటే, ఉపన్యాసభారణిలో కాదు... అంతా పాడి మాటలలో.

అతని హృదయాన్నా కర్పించిన ఏకాగ్రతను ఇందాకటినుంచీ నిలబెట్టినట్లు గడ్డిలో మసలుతున్న చిన్నచిన్న నల్లని చీమలు!

వాటి అలవాట్లను గురించి, కార్యక్రమాలను గురించి, ప్రణయ కలాపాలను గురించి మాకు వివరించేడు. ఒకళ్ళ తర్వాత ఒకళ్ళంగా ఆ చీమలను అతను కూర్చున్న స్థానం నుంచి, అతని దృష్టిని ఎరువు తీసుకుని పరిశీలించేము.

చీమలు కనపడకుండా చీకటి వచ్చింది. అక్కడ దీపం లేదు. ఎక్కడో రోడ్డుమీది దీపం సహాయంతోనే, మరి కొంతసేపటిని చూసి చూసి, మూలో కొందరికి దూర్బటిలకి టైమువుతుండడం మూలాన్ని నెలవుతీసుకుని వెళ్లిపోయాము.

ఆ రాత్రంతా అతన్ని గురించే దర్శించుకున్నాం. హృదయంలో ప్రతిస్పందనే అతని చిరునవ్వు, జోకొట్టే అతని కంఠ

**96" x 54"**  
**కాన్స్ట్రక్షన్ కాలవు**  
 ధర రూ. 2-8-0.  
 వెంటనే బ్రాండు.  
**GENERAL SUPPLY Co.,**  
**(A. P. M.) Lal Kuan Delhi**

★ సుందర సూర్యగ్రహణం ★

కూర్వకం మనిషిని లాలించే అతని కళ్ల నీరును ... ఇవే మా కథావస్తువులు.

ఉదయం ఏకగంభీరమైంది. మేఘంతా యధావిధిగా తయారయి వెళ్లబోతున్నాయి. వీధి వాళ్లలో నిన్నటి మా మిత్రుడు స్వంత చిరునవ్వుతో సహా ప్రత్యేకమయ్యాడు.

“మీకోసం తెల్లారగటనించి ఊరంతా తిరుగుతున్నా...” అని భూమిక చదివేడు.

అది కూడా మా కనకసరమే... మా నిండుహృదయా లతనికోసం ఎదుగుమాస్తున్నాయి. అతన్ని లోనికి ఆహ్వానించేం. పనిచేసి భూమికను ద్వారా చూడటం అని సరకులు తెప్పించి అతిథి మర్యాదలు జరిగించేము.

ఒక్కొక్కళ్ళమే శేవబోతున్నాం— “అంతా వెళ్లిపోతున్నారా?” దిగాటగా అడిగేడు.

పగటివారం గడుపుతున్న రాహువు: “నేనుండిపోతా అండి... ఎవరి టెనుకు కాల్పోతున్నారంటారు...” అన్నాడు.

ఇంతలోనూ బుధు డంగుకుని: “పదింటి క్కడా వాకు స్కూలు” అన్నాడు.

\* \* \*

ఆవిధంగా అతను మూలో ప్రవేశించాడు. మూలోనే వుండిపోయాడు. మా అందరి మంచినీడలూ తోడుకున్నేనాడు. ఎవరి పక్క బొంబం లే దానినిదా పవ్వ లించేవాడు. మా అందరి శేబుల పగ్గులూ వాగుకు నేవాడు. నీటుగా సుభ్రంగా వుండే వస్తువను గాని తోకేగాడు కాదు. చక్క బాగు వస్తువుకేసి మాపుకూడా పోనిచ్చే వాడు కాదు.

రోజుకు రెండుసార్లు వేళ్ళిచ్చే స్నానం చేసేవాడు. దజనుసార్లు ముఖాన్ని, చేతులని వేళ్లనీ జుట్టునీ సాఫు చేసేవాడు.

చగువుకున్నవాడే. అందంగా చక్కని పుస్తకాల్ని చేతుల కలంకరించేవాడు. చదివినట్లు మాత్రం కనపడేవాడు కాదు.

మూలో సిగరెట్లు కాల్చేవారు ఇదకో మునురో వుంటే—అతనికోసమని అందరం గోల్తున్నేకే పేటెలు కొనేవారేం. సాయంత్రం ఇంటికి చేరే ముందు వీ పండ్లొకానూ పెద్దవాళ్ల మిథరమూ తప్పకుండా అతనికోసం వేచ్చేవారేం.

మూలో ఎవరికివారికి విచారాలున్నాయి, బాంధవ్యాలున్నాయి, ఇబ్బందులున్నాయి. మా దశవంది వ్యవహారాలలో తిన్న చినాట్లతో, బరువొక్కవ హృదయాలతో, ప్రపంచంమీద బయలుదేరిన విప్లవాగ్నితో లాజ్విక వచ్చేసరికి, మందహాసంతో అతను మున్నుల్ని పల్లరించేవాడు. అతని సమీపంలో ఆర నిమిషంలో అన్నీ మరచిపోయి తేలికపడేవారేం.

సామాన్య సాధిక బాగాకాల నన్నిటిని అధిగమించి - నిదానందంలోనూ చిద్వికాసం తోనూ అనవరతం ఊహించుకోవడం చేసే అతనికి శ్రీమంతుడుని నామకరణం చేసుకున్నాం. ఆ పేరుతోనే అతన్ని పిలిచేవారేం.

వాడు పలికే రేమిటో, వీ ప్రాణో, ఎందుకు ఎప్పుడు ఎలాగ ఈ ప్రాణ వచ్చేదో మాకు తెలియదు. అడగవలసిన అవసరము ఎప్పుడూ ఎప్పుడైతే కలగలేదు.

ఈనాటికి నాలుగు రోజులయ్యింది మా శ్రీమంతుడు మాయమయ్యి. పారిపోయాడనడానికి వీలు లేదు. ఎవరితోనన్నా లేచి పోయాడా? ఎవరన్నా లేచదీ సుకు పోయాడా?.. అంతటి నీచబుధులు లేవాలికి. వీ కాలవలోనన్నా పడిపోయాడా అందామం లే—అంతటి అవసరమూ లేదు; అటువంటి పనికి కావలసిన ధైర్యమూ స్తోమతా వున్నవాడు కాదు—

తిక్కూ నిద్రలూ మానుకుని విజయవాడ పట్టణమంతా గాలించాము...

శ్రీమంతుడు మా కుటుంబానికి చెలగు. బాడిని మానుకుంటూ వాడి చుట్టూ తిరుగుతూ మామా బతుకులు వెలుగుబోయే మా గతులు నిలచిపోయాయి. మా అందరి హృదయాలనుంచీ పొంగి పారలే కవిశ్య పంగితం వాడు!

మా అందరి ఆశకులకూ స్వగూపం. మాకు వాడి జీవితం ఒక ఆదర్శం.

అటువంటి మా శ్రీమంతుడికి - ముగ్ధక బలగవు మారుద్యుడికి... ఒక దీర్ఘగ్రహణం పట్టింది...

వీరో పరిపరివిధాల ఆరు నెలల చరిత్ర నెయరు పేసుకుంటూ గదిలో కూర్చుండిపోయాను. అదే సైకిల్ తోటి కుడుడు, వాడి వెనక్కాలే శేకువూ తిరిగి వచ్చేను...

గోనుల్లో కాలవలో నదిలో ఎక్కడా వివిష్టమైన శేకువూ లేలేదు. పోలీసువారికి రిపోర్టు మూలకం గా గాని, పురజనులలో అనధికారం గా గాని - మా త్యలు, అత్యుహత్యలు, బలాత్కారాలు, ఆఘాతు త్యలు, ప్రమాదాలు... వగైరా వీవూ, అనేమి కర్మమోగాని, వారంకోజాలు ఈ మగ్గు బెజవాడలో జరిగినేలేదు. ఇకే మాదిరి పరిస్థితి ఇంకొక్క వారంకోజాలు నిలపకేవుంటే, పోలీసువారి హోదాలకూ, సిబ్బందికీ కూడా ముప్పు రావచ్చుంటుంది... బస్సులవాయి, కార్లకీ సంఘాలు, రిషా నాయకులు చివరికి విధి విధి కి నారా కేంద్రాలు గా పనిచేసే కిచ్చి సాఫులవారు..

మాయిదరి ప్రతినీగుల నిశిత పరిశీలనకూ గురిఅయ్యారు. చివరకి, నిస్సృహతో కుజాడవాడు:

“పోలీస్ నేషన్ల కవుల పాలయి

రోమాను. వీ ప్రాణ - వీం చేసాడు - వీం చేరు - తండ్రి పేరు... వీటికి ఒకదానికీ మన దగ్గర సమాధానం లేకపోయి! నువ్వెప్పుడొం నా... ఇవన్నెక్కడ ప్రాణంయిపోయేకుగాని, తేకుంటే నన్ను పిచ్చాకుపత్రిక సాగనం పించేవాడు—”

క్లాసునుంచి పారిపోయే చివర బుగుకు వెల్లికిలా పుకుకుని దూలాలు తెక్క పెను తున్నాడు. వాడు పచ్చి మంచినీట్లకూడా తాగడంలేదు.

మరి కాస్త నేపయ్యేసరికి బలగమంతా ఇంటికి వచ్చేసింది: సమలు ఎగజేసి!

“అసలే మగ్గుకొంచెం సరాకు చిత్రిస్తున్నట్లు కనపడేవాడు!” అన్నాడు సుక్రుకు, మెలకన్ను తీక్షణంగా పెనుకూ.

ఇతను సగమూ, శేవి ఒకపాపూ త్యోతి త్యాస్త్రపారంగులు.

మూలో కొంచెమో గొప్ప ప్రణయ కౌవ్యాలు చదివినవారు చంద్రుడూ, బృహస్పతి నైన నేనూ. ఏకావ్య సంపర్కమూ అక్కరలేకుండానే కౌస్తూకూలో ప్రణయ కలాపాలలో అనుభవం సంపాదించుకున్న వాడు. మొక్కంటి సుక్రుకు. అచనరం వస్తే, ఇద్దరేసి పేకాలను శేశశాఖాగ్నిం దృష్ట్యా కట్టకోవాలి, అని కేవలం ఒక ధియరీనిమాత్రం నివదిస్తూవుంటాడు కుజాడు. సర్వసంగపరిత్యాగినంటాడు శేవి.

సుక్రవచనంమీద కొంతనీవు తగనభగ్గ నలు వెలరేయి. విసిగిపోయిన చంద్రుకు కొన్ని సవరణలు ఉపపాదించి తాత్కాలికం గా నేనా ఆమోదించవలసిందని సభ వారిని ప్రాధేయప డాడు. అంతే పూర్తిపాత మిది:

“మనవాడు వీరో ప్రణయకలాపంలో ఇరుక్కుపోయాడు. అ స శే ఏకాగ్రత ఎక్కు వపాలున్న వాడు. కాబట్టి వీసండు లోనో ఏయంటి అగుగూరుదనో తిషవేసి ఎదిరింటి గవాక్షానికి క్రూక్రాసించూ కప్ప గించి వుంటాడు. అదో ఇంకో తేనేకువూ ఆస్థలంనుంచి వాడిఘటం కడలగు”

అయితే మనసంతా ఒక్క ముడిగా ఆత రించగలిగిన నిర్మాణ కౌశ్యకమం ఏదో?

అనే విషయం చర్చించుకున్నాం..

వీరో కొంప ములిగిపోయినట్లు కాలిగ్గు కుంటూ పెంబుచేకులలో పోసలకు పోసుకు వచ్చింది ధూశేవి. మన స్వంతగ్రహణం పేను మగనాళ్ళ మవ్వరనూ భరింపలేక పనిచేసి పి నే ఆ పేరిట పేనుదుకుంటూ ఆ పేను భర్తీ చేసుకుంటున్నాం...

ఒకమాటకూబుడింది మేముంటి వెవు లను రెట్టించుకుంటూ ఆ మాటో ఆ పేద సంతా వినసాగేము:

వంటరిగా ఇంకో వుంటూవుంటే, ఎది రింటి కిసి మొగమంతా కనుచేసుకుని గంటల తరబడి కూర్చుండేవాడు. ఎదిరింటావిక

పురుషుని పాపములను నిర్మూలించుచున్న "మంత్రసానన్యాయ" మన వాడి కళ్ళకు గుచ్చుకుంది. తన ముక్కుకు నూటిగా పువ్వులను నీటి పేడు. నాలుగైదు రోజులు—ఆ మె వెనక్కాలే పడిపోతూ వచ్చును!

నా గుండెలు దిబ్బా గీసావళిమాస్యం టున్నాయే. శనిగాడు ఈ స్వరం టున్నాడు. రాహు కేతువులు ని రా కౌ రు లయ్యారు. మిగిలిన ముగ్గురూ మాత్రం అసందిస్తున్నారు.

ఈ సంగతి యెదిరింటావిడే స్వయంగా చెప్పండి.

"ఆ అమ్మ యెలా వుంటుంది?" ఇది చంద్ర ప్రశ్న.

నాజాకెనది. పాతికేళ్ళ పిల్ల. నిండే నది. వాల్లడేస్తుంది. పువ్వు లెట్టుగుంటుంది. —ఇది సారాంశం.

"పాతికేళ్ళ నాజాకు వాల్లడ పువ్వుల మంత్రసానో వరో అని వెతకవలసిన సే— ఈ బెజవాడలో కొన్ని వందల శ్రీలైదు రవుతారు. మన క్రీమం తుండ్ని మింగి కూర్చున్న మహాత్మలెవరో మాత్రం పోల్చు కోసేం..... ఈరకపు ఉద్యోగం పిల్లలు రెండు వేషాల్లోనూ వుంటారు, అందులో ఒక వేషం పంచులమ్మలో కలిసిపోతుంది" — ఇది కుజ వ్యాఖ్యానం. "చివరికి మనలో ఇద్దరు ముగ్గురేనా బలిదాన మైపోవచ్చు..." అని కుజ మీమాంస.

కొంతసేపు క్రాస్ పరీక్ష చేసి ఇంకో రెండు మాడు విషయాలు మాత్రం కక్కించగలిగెడు శుక్రగు. అవి శని విచారంలో నలిగిపోయాయి— "ఎంతటి కాకి మొహం తీసుకున్నా ఇంతటి పొడరూ స్నోలు కలిపేసరికి అప్పరచ్చాయ అవతిస్తుంది!" అన్నాడు.

ఈ వర్ణన చాలగు. ఆమె ఇల్లు పేరూ వగైరాలు కావాలి. బిల్లెతే ముఖ సందర్శన భాగ్యం ఉత్తమాలిమం.

తిగిన హానినిచ్చి ధూజేవి వెళ్ళిపోయింది. ఆమె తిరిగి వచ్చేలోగా చాలా భాగా నిర్మయాలు చేసుకున్నాం. మావారి ముకొమైన మంత్రసాని ఇల్లీ మాకు గమ్యం. అందరికం రే పెద్దనాదూ, బిలక గౌరవం గలనాడు శని. ధూజేవి ప్రక్క నే నడతాడు. వంద గజాలగూరంలో బుధుడితో నేను. అత్యవసర సంకెళ్ళాలు అందిచెయ్యడం, పెనక్కొ ముందుకూ పరిగెత్తిడంలో బుధుడు వచ్చిస్తాడు. మాకు వంద గజాల దూరంలో రాహు కేతువులకు కుక్ర కుజ చంద్రులు— రెండు జల్లుగా..... నడికలు నిర్మయించుకున్నాం. జాడవలసిన పద జూనిచ్చి ఏర్పి కూర్చుంటున్నాం.

కటికిలోంచి ధూజేవి చింపిరిజాటూ,

అత్యవసరాన్ని నూచించే మూలుగు వివ పడ్డాయి...

"బాబులూ! యేగం ఈదిలోకిరాండి— ఒక్క అంగలో అందరం విధి అరుగు మీద విరుచుకుపడ్డాయి. కుడిచేతి వెపు చూపులు పోనిచ్చేం -

వెనక భాగం మాత్రం మాకు కనపడింది. శరీరపువంపులన్నిటిని వదజలుతున్న నీలి రంగు వాయిల్ దీర. వంగపండు బాకెట్టు, జడా పువ్వులూ, కాళ్ళకి జోళ్ళు... రెండు గాజాల చెతులు మే ము చూస్తుండగా నే జేవి సందు మళ్ళింది.

ఎడం వెపు సందులోకి ఉరికేరు బుధ చంద్రులు. విసుగుగా వెనక్కాలే పడ్డారు శని రాహువులు. ఎక్కడో అక్కడ ఆమె ముఖ సందర్శనం చేసుకురావడానికి!

అరగంటకలూ అందరం సమావేశ మయ్యాయి. ధూజేవి తెచ్చిన వివరాలతో వర్తమాన పరిస్థితి ఇది:

"పెరిమాతురు పేరు 'పి. కుమిత్ర' ఇరవై రెండేళ్ళ వయస్సుని శని గారి అంచనా. అందమైన, తెలివైన అభిమానం అణకువా పున్న ముఖం. సంస్కారం వున్న మనిషి గా నెకన పడుతుంది. కొత్త పేటలో మకాం— తిల్లికో. లోగడ ఆసుపత్రిలో పని చేసేది. వీసో పూరుకు ట్రాన్సుఫరు అయితే దర్బాగా రాజీనామా ఇచ్చి ఈ మధ్య నే డాక్టరు వుగ్గిన రావు గారి దగ్గర చేరింది.

ఒక వేళ ఈ "మంత్రసాని అమ్మాయి నే" మనవాడు వలచివుంటే, ఈ నెలజేతలందరం చంకాలు వేసుకుని ఆర్యమతంలోనో బ్రహ్మ మతంలోనో పెళ్ళి చేసేద్దాం...

ఉన్న ఊళ్ళోనే ఉంటాడు. మా అందరి లాగే ఆ అమ్మాయి కూడా ఉద్యోగినిగా పోయి వస్తూ వుంటుంది. పగలంతా మన దగ్గర, రాత్రికి ఆమె దగ్గర గడుపుతూ వుంటాడు.

ఈ ప్రేమకు లిద్దరూ మాత్రం అజ్ఞాత జీవితం గడపడం మూకిష్టం లేదు. మా గ్రహ బలం వల్ల వాల్లదిర్చి కలిపేసిమా పుణ్యం, పురుషార్థం కలసిన స్తాయి. వీలైతే వాళ్ళతో చిన్న వాటూ మా ప్రాంతంలోనే ఇప్పించి వచ్చు. లేదూ మక్రడెన్నట్లు "ఈయింట్లో వాళ్ళు నేవుంటి, మనమే వాడికోసం వచ్చి పోతూ ఎక్కడెక్కడో సర్దుకుంటాం -" ఇది శ్రీకాంతుడికి వివాహం గంకల్పం!

\* \* \* నిర్దిష్ట కార్యక్రమం ప్రకారం సంజ మసకల వెళికి ధూజేవితో శని శాస్త్రీ గమ్య స్థానాన్ని చేరగలిగెడు. సందు మొగలో నిలచిపోయామ నేను. ఎక్కడో దూరంగా వున్న వెనకటి బలగం కనపడుతోంది. బుధుడు ఒక్క రెండులో ఒకరి వర్తమా నాలు ఒకరికి చేర వేశాడు.

చీకటి పడిపోయింది. శని ఎంతటి ఊజీ రాడు. కారణం గ్రహించలేకపోయాడు బుధుడు. నే ముందుకు పడిచేను. కళ్యా ముక్కూ నోరూ మానుకు నిలుచున్నాడు శని! నన్ను చూసి వెనక్కూ తిరిగెడు. ఆల శ్యానికి కారణం తెలియక వెనకాలి హంగు బలం అంచలించడవచ్చి పాతికడుగుల దూరంలో నిలిచిపోయింది. ధూజేవమ్మ ఎవరింటి పి వనారాలోనో లోకాభిరామా యణంలో మునిగిపోయింది.

వేలెట్టి చూశేడు క్రీమంతుడి ప్రేయసీ నిలయం—

అది సామాన్య పాటకజనం వుండే కొంప. కుక్కలూ జోళ్ళూ పండులూ వీర విహారం చేసే క్షేత్రం. పోలీసు లెవలూ గున్న సన్నటి పొడుగాటి పెంకుటిళ్ళలో ఒక తడికతో తయారైన పిథి గదిగల ఒకే గది వాటూ... ఇరు ప్రక్కలూ రెండు వైతరికే నదులు ఎల్లలు.

"ఇల్లాంటి ఇంట్లో భక్తే మనవాడుండడు." అని ననుకుతున్నాడు అప్పడే వచ్చిన శుక్రగు.

"వేళ రూకు తీసుకోవడా— చూటాళ్ళలో గడులేవా?" అని చంద్ర ప్రశ్న. అవి డింకా ఇంటికి చేరలేదుట— ఆమె తల్లి చావల మార్కెట్టు కల్లించిట," శని వాపోవసాగేడు: "మల్లిపువ్వులంటి మనవాడికి ఈ పుల్లకు తగిలించేమిటోయో?"

"అంత కర్క— మనకే సందు భాగోత మేవింటి?" అని శుక్రగు ఎక్కిరించేడు.

ఇంతలోనే నాకోభయం పట్టుకుంది: "ఇదంతా అలగాజనం వుండేవాడ. వైస్యం లాగున్న మన్ని చూసి ఏ నేనా గోల బయలు చేర్చచ్చు..."

ఈ మాటలతో మెల్లమెల్లగా ప్రక్క పిథికి నడుస్తున్నాం. మమ్మల్ని వెతుక్కుంటూ ధూజేవి వస్తోంది. ఆగిపోయాం. "కాస్త చీకటి పడితే నేగాని రాదంట మంత్రసానన్యాయ... పురుషుని నెప్పే నుండి..."

ఇంతలోనూ మమ్మల్ని చూచుకుంటూ లకలక వెదుకున్న ఓ టిఫిన్ క్వార్టెయిర్ ఇల్లాలూ ఆగి "రెండు గు కావాలండీ" అంటి సంకోచంతో—

ధూజేవి సమాధానమిచ్చింది: "మంత్రసా నన్యాయుండి."

అవిడ చూశేసి రెండడుగులు వెయ్యిపో యింది. ఒకరికి పదిమందన్నట్లు చీకట్లోంచి చించుకుంటున్న అనేక జతల కళ్ళని చూసేసరికే ఆగిపోయింది. ఒక ఇంట్లోంచి వస్తున్న దివం వెనుతురు ఆమె కుడిచేంపని వదిగించింది. నా గుండెల్లో కల్పం బయలుదేరింది.

"ఏ మంత్రసానికే చేరు?"

★ సుందర సూర్యగ్రహణం ★



అబ్బ! ఒకేజలుబు... తారము...



అమ్మతాంజనం వాడితే...



తగిపోయింది!

**అమ్మతాంజనము**



“సామిత్రిమ్మ” అంటున్న కుక్రుణ్ణి ఆపి  
 కని అన్నాడు, “సుమిత్రమ్మగారండీ...”  
 “నేనే సుమిత్రని... మీకేం కావాలి?”  
 మనక వెలుతురులో కనిగారి పిలక  
 ఆమెకి కనపడి కొంత మనోచైర్యాన్ని  
 ప్రసాదించివుంటుంది.  
 ఆమె ప్రక్కకి తేనుం తా మూగ  
 బోయాం. భూజీవి చల్లపడిపోయింది.  
 కంట్రాక్టు ప్రకారం ఆ యింటిదగ్గర ఆ  
 వ్యక్తిని చూపించడంతో ఆమె ద్యూటి  
 అయిపోయింది.

కంకం సరిచేసుకుని ఆమె మళ్ళీ అంది,  
 “ఎక్కడ కేసు?— ఎవరింటో పురుడు?”  
 చప్పపడిపోయిన ఆ కుజాలూ గడపడం  
 మాకు మహాకష్ట మనిపించింది. రిపోర్టులులో  
 గాని, ప్రజాశీకలలో గాని అనుకోని సంఘ  
 టన ఎదురయ్యింది. వ్యవహారమా అతి  
 మన్నితమైనది.

కనినుంచి వస్తున్న దొక మూలగు,  
 తెగింది నే తెరచేసుకోరు—

“మాపిల్లాడొకడు తప్పిపోయాడండీ—”  
 నా తెలివికి సంతోషించాను.

“పిల్లాడు? అరే! పాపం—” పాసు  
 భూతి పంచిపెట్టింది. “పాడున్న న గా  
 బోతా..... ఈ చుట్టుపట్లంతా వెలికేరా?!”  
 అంది తన్నీ కనుక్కున్నారా? ధోషము  
 రిపోర్టు—”

“నాలుగు రోజు లయ్యిందండీ—”  
 భారంగా పాగుతోంది నా మాట—

“నాలుగు రోజులే! అయ్యా... నేర?”  
 “క్రీమంతుడు” ఇది శుక కంకం.

“బ్రాహ్మణులకి ఏ పిల్లాడి సంగతి నాకు  
 తెలియదే!”

“మాది సత్యనారాయణపురం.”  
 ఆమె నిర్ఘాంతపోయి వింటోంది.

“మీ పురిటికేసు ఇంటి కెదురుగానే  
 మేం వుంట. రోజూ మీరు వెలిపోతూంటే  
 మీ వనక్కాలే పడిపోయేవాట్లు... ఇంక  
 కవిత్వ ముపయోగించసాగేను. “ఉత్తి వెలి  
 బాగులవాడు - యే ఖోరణి పడితే అడ  
 ఖోరణి—”

ఆమె తికమకపడుతోంది. కళ్ళతోటి  
 సానుభూతి చూపుతోందనుకుందామన్నాడు,  
 ఆ చీకట్లో వీలు కలగడంలేదు.

“యెన్నేళ్లవాడు?”

ఒకమూలనుంచి మూలేరు - మెల్లిగా—  
 ఎవరో—

“ఇరవై రెండూ - లేక మూడూ—”

ఆమె నిజంగా విస్తుపోయింది. రకరకాల  
 భ్రమలలో పడి తన్నుకుని, తనని తనే సవ  
 రించుకుంది -

“యెలా వుంటాడూ?”

“పచ్చదబ్బుపండు— తెల్లలాల్పివైబామా  
 ఎగదువుడుకాఫింగు...”

ఆమె యధాశక్తి ఒకవంక ఆలోచిస్తోంది.

“ఒకరోజు రైలుగేటుదాకామాదా మీ  
 వనక్కాలవచ్చేట్లు -”

ఇప్పటికి మాళినికి త్రాణవచ్చింది. ఖోరణి  
 అందుకున్నాడు:

“వాడికి వాలుజడలు, పువ్వులు రంగు,  
 వీరలు అంటే అదోపిచ్చుసరదా - కొంచెం  
 అయోమయం మనిషి. ... ఒక నేక మా  
 పిల్లాడు మీ వనకాలనే మీయింటిదాకా  
 వస్తే, ఎవరబ్బాయోపాపం అని ఇక్కడ  
 గాని మీ రెరిగినవా రెవరింటోగాని అట్టే  
 పెట్టేలేమోవని -”

మా సీరియస్ వాలకాలుమాస్తున్న ఆమె  
 చల్లపడిపోయింది. వెలి అనుమానాలకు  
 ఆస్కారంలేదు. మా వనక్కాలెక్కడో  
 సందు మళ్ళుతున్న మూటారులైలు ఆమెను  
 రెండుకుజాలూ వెలిగించేయి. వయస్సులో  
 మధ్యాహ్నంనుంచి ఓ ఎనిమిదేళ్లు యెడి  
 గింది. ముఖం బొగబారి మూటూతనాన్ని  
 బయలుపెడుతోంది. కళ్ళకొటుక బంద  
 లేరినా ఆమెకు అందమే ఇస్తున్నది. కళ్ళ  
 కళపడుతోంది. నిరసపడుతూ విసుగుతో  
 నిలతోక్కుకుంటోంది.

- “నావనక్కాల ఏ పిల్లాడు రావడం  
 చూశేదండీ... నేటిన్న గా ఇంటిక్కూడా  
 రాను, ఆస్పత్రికల్పి కేసులుమీద తిరుగుతూ  
 వుండిపోతా... ఇంతదూరం అందులో  
 రెండునూజేళ్ల పిల్లాడు -”

- మా కనికంకం కేమలో ఉచ్చస్థాయికి  
 వెళ్ళసాగింది:

- “రెండునూజేళ్లవిటమ్మా ఖర్య... కి  
 ఇరవై రెంజేళ్ళు. నవమనస్యధుడులాగుంటాడు”

- “అంటే - అంటే -” అవిడ కంకం  
 ఎక్కడో నొక్కుబడిపోయింది. ఇటూ  
 అటూ దిక్కులుచూసింది.

- “మరే తల్లి - మరే -”

- కొంచెం వణకుతున్న తీవ్రస్వరంతో  
 తాకిగా అంది:

- “యెవరో ఆయన నావనక్కాలే పడి  
 వచ్చారని -”

- “అనాయకుడని చెబుతున్నాంగా -”

- “ఒకవేళ నాయింటోగాని ఇంకో  
 యింటోగాని అయన్నటి పెట్టుకున్నా నేమో  
 కనుక్కుందామని మీరొచ్చేరు. ఒక్క  
 మాట చెబుతున్నా వినండి. ఈమధ్య నా  
 వనక్కాలెవ్వరూ పడి అంతవరకూ  
 రాలేదు. ఆనేకమంది వనక్కాల పడు  
 తూనే వుంటారు. అందులో అనాయకులూ  
 వుండొచ్చు నవమనస్యధులూ వొండొచ్చు.  
 ఓవేళ నాయిచ్చం మీ దొచ్చిన వాడి  
 విషయం మీదిగిర చెప్పకుంటావా?” మా

అందరి మొహాలకేసీ అంత చీకట్లోనూ తీక్షణంగా చూసింది. "క్షమించండి... నేనింక కూడొందుకోవాలి"

ఆమె వెళ్ళిపోతోంటే, వెనక ప్రేలాడుతున్న ఆమె జడ మమ్మల్ని వెక్కిరించింది.

\* \* \*

మేమంతా పగిలిపోయిన గుండెలతో ఊగిసలాడుకుంటూ ఎప్పడో ఇల్లుజేరాము. వీధి తలుపు చేరావేసివుంది. లోపలకుపోయి లైలు వేసేసరికి—

మా శ్రీమంతుడు నా పక్కమీద హాయిగా నిద్రపోతున్నాడు—కళ్ళజోడుతోటి కాళ్ళజోడుతోటి. మాటలేక ఒకరినొకరం చూసుకుంటూ నిలబడిపోయాం.

వాడికి మెలకువ వచ్చింది. అందర్నీ చిగునవ్వుతో పలకరించేడు. "పైమెంతి?" బుధుడు తేరుకుని సమాధాన మిచ్చేడు: "పదిన్నర"

మంచంమీదనించి లేచి వళ్లు విరుచుకుంటూ—"యా మైపోయార్రా ఇంత నేపు? తలుపు తెరిచివుంది. చూసిచూసి విసుగెత్తి నిద్రపోయా—"

వెయ్యి ప్రశ్నలతో వాడి మట్టా మూగేము.

ఒక లఘు ఉపన్యాసం మంచహాసంతో అందించేడు.

"మీ అందితే కన్ గ్రాట్యులేషన్లు అందుకుంటున్నా. మీ కవ్వయా దిగిరతే కుండా జరిగిపోయినందుకు వినారిస్తున్నా. మానుకోజాలయ్యింది - నా వివాహ మయ్యి... కంగారుపడకండి వ్యవధి లేక పోయింది. క్షణం దాటితే మించిపోయే పరిస్థితులు వచ్చేయ్...

"తేపు ఉదయం ఎనిమిది గంటలకి మా న్నూతన దంపతులం ఈ సారకుటుంబానికి ఆతిథ్యమిస్తాం.. మధ్యాహ్నం భోజనాలు.. ఆ కాలేండుకు ఏడైస్తు వగైరాలు తిగి లించా... ఆలస్యమైపోయింది. అందాకా కలవ్..."

\* \* \*

ఉత్సాహంలో ఒకటికి రెండుసార్లు కాఫీలు నేపించి, అలవాటులేని వాళ్ళతో సహా సిగరెట్లమీద సిగరెట్లు పీలుస్తూ అంతా నీటుగా తయారయ్యి బయలుదేరాము. చిరునామాలూ గిరునామాలూ ఇవ్వలేదు మా వాడు. సత్య నారాయణ పురంనుంచి బందరుకోడ్లు చివరవరకూ ఉన్న విజయ వాడ పటాన్నీ అందులో మేం నడివవలసిన రూటునీ చిత్రించేడు - ఎక్కడ మళ్ళాలో ఏ యింటిదిగ్గర ఆగాలో అక్కడి గురు తేమిం, ఏ కట్లోంచి, పువ్వుల మొక్కల ప్రక్కనించీ వెళ్ళి వరండా చేరాలో— వరండాలో అడుగు పెట్టేసరికి లోపలి గడియారం ఎనిమిది గంటలు కొడుతోంది. వాకిలి తెర తొలగించుకుని ఒక ఖటావ్

వాయిల్ ముగ్గ పాండ్స్ సొకుమార్వంత్, మెక్సిన్ చిరునవ్వుతో, బాటాజోళ్ళ ఒక ఒకలతో మాకు ఎదురుసన్నాహం చేసింది.

ఈమె మా అందరికీ మరదలుపిల్ల అయి వుండవచ్చు. కొంపలెనున్న ఒక లక్షాధికారి భవంతిలోనే పాగావేళాడు మా శ్రీమంతుడు. ఈపిల్ల అప్పగారే మావాడి శ్రీమతి అయితే - వాడి కలలు ఫలించినట్లే. మా హృదయాల సంతృప్తి డ్రాయింగు రూములోని కుర్చీల వలంకరించింది. ఒక్క క్షణంలో మీ డ్రెస్ డ్ వస్తాయ—" అని అతి నాజూకుగా సందేశం చెప్పి కరిగిపోయింది.

మరి కాస్తనేపటికామె ప్రత్యక్షమయ్యి మమ్మల్ని లోపలకు నడిపించింది పెద్ద హాలులోంచి కుడిచేతి వరండామీదికి. పెద్ద టేబిల్. ఆంగ్లపద్ధతిలో కుర్చీలు చుట్టూ వేర్చివున్నాయి. ఒకవంక పూలమొక్కల కుండీలు. దర్బాజాలకు కర్చెస్టు. తూర్పు వేపున భార్యాధిపతులకు కేటాయింపబడిన రెండు కుర్చీలు. బల్లమీది రకరకాల తిను బండారాలు వేడి పొగలతో నిండుతున్నాయి. అంతా చకచక జరిగిపోతోంది సినీమా స్వయంవరంవలె...

మావాడు మెరపు తీగలాగ వచ్చేడు. కేటాయింపబడిన ఒక కుర్చీలో అతి తేలికగా కూర్చున్నాడు—

"యేదిరా నీ శ్రీమతి? అసభోతున్నా—

"వ్రాస్తోంది—" అన్నాడు.

ఇంకాకటి ఖటావ్ యువతి పనిదాని చేతి కాఫీ కెటిఫు దింపించి వెలిపోతోంది. ఆమె ప్రసక్తే లేనట్లు తీరుబడిగా మాఅందరి కేసీ చూస్తూ మావాడు అందుకున్నాడు: కొంతనేపు మమ్మల్ని వేధించుకు తింటే గాని తన పెళ్ళాం పూర్తి పరిచయం మాకు కలిగించేటట్లు లేదు!

"భార్య అంటే మంత్ర - రక్షకురాలు - రంధ - క్షి... వగైరా వగైరా అన్నీ మీ రెరుగుదురు. అటువంటి సర్వలక్షణసంపన్ను రాలికోసం ప్రతి యువకుడూ కలలు కంటూ వుంటాడు. పూజలు చేస్తాడు. కృష్ణలో ఉరకమన్నా సంసిద్ధపడతాడు. కాని, అటువంటి స్త్రీలు అరుదు..."

గట్టిగా ఏ ఒక్క విషయంమీదా ట్రాడి మాలలు తీప్పిస్తే అని యెరగని మా శ్రీమంతుడు ఏకవిగిని ఉపన్వసిస్తున్నాడు. వాడి కంఠానికి వుండే మాధువానికి తోడు గంభీరత కూడా వచ్చిపడింది...

"కోటికి ఒక్కరుండడమే కష్టం అటువంటి స్త్రీ దొరకడం పురుషుడి పూర్వజన్మ కుకుతం... ఎన్నో పుణ్యాలు చేసుకున్న ఆయుష్షుంతుణి నేను! నా కలలన్నీ ఫలించేటట్లు, ఊపాలన్నీ అసంతవిశ్వాంతరాళ్ళంలా ప్రతిస్వనించేటట్లు, నా బాధాతప్త హృద

యానికి శీతలమందాకినీ స్నానమప్పితట్లు... వెయ్యెండుకు? - ఈ జన్మనల్లినందుకు నతి తార్లజ్జిచేసే స్త్రీరత్నం నాకు లభ్యమయ్యింది..."

అంటూ పెద్దపోజుపెట్టిలేచి నిలబడ్డాడు. వాడివెనక్కొలి కర్చెస్టు తొలగించుకుని పూలమాలాపస్త్రఅయి ఇందాకటి యువతి ప్రవేశించింది. శినిగాడి చిరునవ్వు చూపునన్ను దూసుకుపోయింది. ఆమె కొంఠెం వెనకగాతప్పకుని అవనతవదయై నిల్చుంది. మావాడు మళ్ళీ అందుకున్నాడు ఉపన్యాసం... నా ప్రక్కమన్ను చంద్రుడు నన్నొక్కసారి గిలేడు. 'ఊ! కానిదూ - వాడిష్ట మొచ్చినంత టైము తీసుకోనియ్యి' అనే తలవ్రాపుతోనే లేచి నిలబడ్డాను - ఆవిడిగారవార్థం. మావాళ్ళంతా కూడా సగౌరవంగా లేచి నిలబడ్డారు.

"ప్రథమదర్శనంలోనే నాలాని వరాలన్నీ ప్రేమగీతం పాడనాగేయి. వెంటనే ఆమెకు నివేదించుకున్నా. ఆరు నిండు నెలలు ఆమె నన్ను పరీక్షించింది..." అంటూ తన విరహజీవితం మామధ్య గడపిన దినాలుగా స్మృతికి తెచ్చేడు. "నా తపస్సు ఫలించింది. చివరకు, నాలుకోజాలక్రితం - ఆమె నన్ను గ్రహించింది..."

ఈసరికి వెనక్కొలి కర్చెస్టు మళ్ళీ కడల సాగింది.

"ఆమె నా అదృష్టదేవత -"

నాకళ్ళను నేనే నమ్ములేకపోతున్నాను. ఇంకోయువతి ముందుకు వచ్చింది - ఇంకో పూలమాలతో. నిజంగా అదృష్టదేవతే! ఖటావ్ యువతికంటే ఎంతో అపురూప రూపవతి ప్రాధా అయినకన్య. లేతనారింజ రంగు సిల్కు చీరకు గులాబీపువ్వుల జాకె

(34 వ పేజీ చూడండి)

15 జ్యూయల్స్ రిసువాచి రు. 5/-



ఇది 15 జ్యూయల్స్ రిసువాచి. అందానికిగట్టికి 15 సం||లు గ్యారంటీ దీనితో ఒక పౌం టెన్ కలం ఇవ్వబడును ఖరీదు రు. 5/-లు. వెంటనే ఆరరు ఇవ్వండి.

SWISS WATCH SUPPLIERS (A P M) Lal Kuam. Delhi

ప్రతిభా సంజగ్రాదు పండ్లసాది వారి  
 ఆగెత్తమైన కుటుంబ బంధువులు  
**కాస్మస్** క్షురం మాత్రం... 10-10-0  
**కరజ్** గోరపి మాత్రం... 0-0-0  
**బాలక్స్** ఎరవమసక మాత్రం... 0-0-0  
 మా మందుల పూర్ణ జాబితాకు ద్వారముడు  
 యునైటెడ్ కేసరీ, బందల వద్ద, మైసూరు, నిజామాబాద్

# ధర్మపత్ని సమేతస్య...

ఇంక అతను అక్కడ ఉండలేక పోయాడు. అనుకున్న దానికంటే ముందుగానే ప్రయాణం అయ్యాడు. గుమ్మం బాగున్నోంటే వనకాలనుంచి వినిపించింది: "వెళ్లిపోకున్నట్లున్నాడు. పనులూ కుంకం అవీ యిచ్చారా వాడికి." కిలకిలలు వినిపించి వెనక్కి చూశాడు. వరసకి మరదలైన ఒక యువతి కొంటెనవుతో అంటోంది. "అవును, మరి ఆవిడని తీసుకు రాలేకుదూ! అంగుకని యివైనా పట్టుకొని యియ్యి." ఏం చెయ్యలేక తను కూడా నవ్వాడు.

పోయి దాటి వెళుతోంటే ప్రక్కగది లోంచి వినిపించింది పురోహితుడిగారి గంభీరస్వరం "...ధర్మపత్ని సమేతస్య... మమ...కరిష్యామి." ★

# సందర సూర్యగ్రహణం

(27 వ పేజీ తరువాయి)

ట్టుకూకూడా తన బంగారువన్నె శరీరకొంతిలో నిరెండ్రుకూడాళింపు ఇవ్వసాగింది. "మేమిద్దరమూ మీ అందరి ఆశీర్వచనాలకూ ఎదురుచూస్తున్నాం" అని ముగించే దుకూ వాడు.

ఆ అమ్మాయి మావాడికి కొంచెం ఎడం చేతి వేపు మళ్ళి నిలుచుంది. బరువుతీరిన నిశ్వాసలు మా అందరినించీ వెడలేయి.

మావాడు ఇంకా నిలపడే వున్నాడు - పరిగయనాకౌళి లంగుళోలేడు. నేవాడి వేపు తీవ్రంగా చూశాను. ఇంకా ఎవరి చాకో వాడెదురుచూస్తున్నట్లున్నాడు.

నిశ్శబ్దాన్ని భేదించుకుంటూ లోక గదిలో జోళ్ళ చప్పుడయ్యింది. కర్రను సంగుల్లోంచి ఒక క్షీరాబ్ది రురీఅంచు గోవరముయ్యింది. తల సవరించుకుంటున్న గాజులపవ్వడి వినిపించింది. నన్ను ఒక ఆత్రుత, ఒకఉత్సాహం, ఒక ఆశ్చర్యం ఉక్కిరిబిక్కిరి చేస్తున్నాయి.

ఆ తెర వెనకాల "కలదు సత్యభామ!" సిసీమా ఫక్కిలో ప్రవేశపెడుతున్నాడు తన భార్యను. "అంతకంతకు అధికమారుచుల" అన్న వైష్ణవ సాంప్రదాయపు విందువలె మా కళ్ళకూ, మనస్సుకూ ఆతిభ్యమిస్తూ, తన భార్యయొక్క రూపసౌందర్యాల ఘనతను ఒక్కొక్కమెట్టే అంత రిజ్జని కెక్కిస్తున్నాడు.

ముందు వచ్చిన యువతు లిద్దరూ కేవలం ద్వారపాలక సుందరులే అనే సంగతి మావాళ్ళందరికీ గ్రహింపయిన సంగతి వాళ్ళ ముఖారవిందాలే చెపుతున్నాయి. శ్రీసుంతుడి కవితావృద్ధయాన్ని శనిశాస్త్రీ అమాఘంగా అనందిస్తున్నాడు.

నిశ్శబ్దం కొంపముంచేస్తోంది. మళ్ళీ నేపథ్యాన జోళ్ళ చప్పుడు... గాజుల చప్పుడుతో తెర తొక్కింది... అంత...ఒక స్వరూపం... ఒక పర్వత వర్షని...కదలి ముందుకువచ్చింది...మావాడి ప్రక్కను నిలిచింది - అందింపగడిన మాలలతో ఒకరినొకరు అలంకరించుకుంటున్నారు—

నాకు కడుపులో వేగులు మెల్లిపడ సాగేయి. కళ్ళు చీకట్లు కమ్ముతున్నాయి. మావాడు ఆప్యాయతతో ఒక గవిడిగడ మెడమీద చెయ్యివేసి ఘాటో దిగుతున్నట్లువుతోంది...

ఏదో పుష్పవర్షం కురిసింది. చప్పట్లు

వినపడుతున్నాయి. నాకు వైతన్యం తిరిగి వస్తోంది.

మా గ్రహపెద్ద, శనిశాస్త్రీ రుద్దకంరం, ఆశీర్వచన వచనాన్ని పద్మవరసలో కీచు మంటోంది—

సగం తూలిన నాప్రక్క కుక్రడు నా భుజాలను వేళ్ళాడుతూ నిలవడుతున్నాడు.

గుండెల్లోంచి ఉబికివస్తున్న ఏడుపు నావుకుంటూ నావంక చూస్తున్నారా రాహుకేతువులు. భూశబ్ది విజస్వరూపం కర్ణమవుతోంది. బుధుడు ద్వారపాలకునిగుతున్నాడు. చంద్రుడు కళ్ళలో ను తీసుకుంటున్నాడు. కుజుడు యుద్ధంలో ఓడిపోయి ఫిరంగి గుండుకు ఎదురుగా నిల్చున్న వీరుడి మొహం వెల్లేడు.

రెటింపు చేసుకున్న కంటిపాపలతో చూస్తున్నాను, మా నూర్యుణ్ణి పెళ్లి అనే పేరుతో పూర్తిగా మింగి వేసిన ఆ మనిషిని—

నలుపుకు కూడా గంటు పెట్టిన ఆ భగవంతుడిమీదా, ఒడ్డున పాడుగూ ఒకేవిధంగా పెంచిన 'విటమిన్' మీదా, రాక్షసిబాగుడు అమూల్య వస్తువును చేసిన ఈ లోకంమీదా నాకు రోత పుట్టుకువచ్చింది.

ఇంతకీ—ఆమె—

తారకాసుర సంహారానంతరం అప్పర సలు కీర్తిస్తూవుండగా భక్తకోటిని ప్రసన్న వదనయై తిలకిస్తున్న భద్రకాళి!

మా శ్రీసుంతుడికంటే పనేకు పెద్దదీ, లోగడ యుద్ధంలో బోగొట్టుకున్న భర్తను గలదీ, ఈమధ్య నే ఈ ప్రారికి దిగుమతి అయి వేనకు వేలు ఆరిస్తున్న డాక్టరు రూపలక్ష్మి, వర్తమాన మిసెస్ శ్రీసుంతుడు—

—ఒక పర్వత వన్యాంరంతో మా అందరినీ చిరునవ్వు సిగ్గుదొంతరలలో మంచు తోంది. ★



"ఎస్టెలాతో నింప బడినట్లు రాత్రి సమయములో నా కండ్లు తీక్షణముగా ప్రకాశించును."

**ఎస్టెలా బ్యాటరీలు**



ఎస్టెలా బ్యాటరీస్ లిమిటెడ్.

కొంకణం - 682 - మద్రాసు - కామ్రూను - నాగపాటి - 6039.

శ్రీ వత్స వారి  
**వై టో డెంట్**  
దంతక్రిములను సంహరించేపండ్లసోడి

శ్రీమదాంధ్ర  
మహాభారతము  
ఉద్యోగపర్యము  
వెల రూ. 1-0-0  
ఆంధ్రగ్రంథమాల,  
మదరాసు-1